

Årlig plan mot kränkande behandling/Likabehandlingsplan

Förskolan **KAPRIFOLEN** 2015-2016

Innehåll

1. Vision
2. Bakgrund
3. Likabehandlingsarbete
4. Definitioner/ begrepp
5. Kartläggning/Mål
6. Åtgärder
7. Uppföljning
8. Revidering

Bilagor

1. Handlingsplan när Barn utsätter Barn
2. Handlingsplan när personal utsätter Barn
3. Handlingsplan vid våld- eller allvarlig hotsituation
4. Händelserapport/utredning

1.0 Vision

Kaprifolen är en förskola där barn ges lika **villkor** oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning (Diskrimineringslagen)

Kaprifolen är en förskola där barn **inte blir utsatta för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.** (Diskrimineringslagen och 14 a kap skollagen)

Kaprifolen är en förskola där barn är **delaktiga** i arbetet med likabehandlingsplan/plan mot kränkande särbehandling. Barnens deltagande skall anpassas utifrån ålder och mognad. (förordningarna 2006:1 083 och 2008:946)

2.0 Bakgrund

Planen mot diskriminering och kränkande särbehandling skall tillvarata barns och elevers rättigheter och skyldigheter och skydda dem mot diskriminering, trakasserier och kränkande särbehandling. Planen grundar sig på bestämmelser i skollagen och diskrimineringslagen. Skolinspektionen har tillsyn över att bestämmelserna i skollagen följs och diskrimineringsombudsmannen har tillsyn över att bestämmelserna i diskrimineringslagen.

Förskolechefen är ytterst ansvarig för att lagarna följs. I planen framgår den ansvarsfördelning som utgår från Förskolechefens delegation när det gäller det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet.

3.0 Likabehandlingsarbete

Främjande arbete

- syftar till att förstärka respekten för allas lika värde
- omfattar alla diskrimineringsgrunderna
- är en naturlig del i det vardagliga arbetet
- olikheter och likheter ses som tillgångar och förekommer som samtalsämnen tillsammans med barnen, både i planerad verksamhet och spontana situationer som uppkommer
- personalen ser till att miljö och lekmaterial är varierat och tilltalar både pojkar och flickor och som lockar till lek oavsett kön eller ålder
- personalen arbetar aktivt med att ha en stor medvetenhet kring förhållningssättet i genusfrågor
- personalen ska arbeta främjande genom att låna böcker om till exempel olika familjebildningar

Främjande arbete riktas till *alla* barn och bedrivs för att hitta och stärka de positiva faktorer som ger barn lika villkor.

Främjande arbete är en naturlig del i förskolans vardag.

Främjande arbete skall bedrivs målinriktat för att motverka kränkande behandling och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion, eller annan trosuppfattning, funktionsuppfattning och sexuell läggning.

Främjande arbete skall ge elever, personal, och vårdnadshavare återkommande möjligheter att reflektera kring normer, värderingar och relationer.

Förskolan skall föra vardagliga diskussioner samt planerade samtal och värderingsövningar tillsammans med barnen.

I värdegrundsdialogen, både genom samtal och diskussioner, vänder och vrider vi på olika argument och visar intresse och nyfikenhet för varandras åsikter. Det borgar för mångfald, kritiskt tänkande och att vi respekterar varandras olikheter.

Det *främjande arbetet* kräver att personalen ges kompetensutveckling om hur diskriminering, trakasserier och kränkande behandling uppstår och vilka faktorer som skapar en trygg och jämlik miljö.

Förebyggande arbete

- syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
- förskolan omfattar endast områden som i en kartläggning av verksamheten identifieras som riskfaktorer
- förskolan skall vara lyhörd för olika behov som personalen anser skulle kunna leda till någon form av kränkande behandling exempelvis samkönat äktenskap, etnisk tillhörighet, barn i behov av särskilt stöd etc.
- personalen medvetandegör för varandra när de ser att annan personal pratar över huvudet på barnen
- personalen för samtal med föräldrarna om olika situationer och relationer mellan barnen och uppmuntrar till en öppen dialog
- personalen skall aktivt arbeta med att förebygga kränkningar och dyl, t.ex. genom temaarbete och värderingsövningar
- förskolan skall genomföra barnintervjuer för att få fram deras åsikter och upplevelser kring kränkande behandling, detta genomförs av olika personal varje gång med tanke på personkemi, olika sätt att ställa frågor på samt för trygghetskänslan hos barnet vad gäller *just den* pedagogen som intervjuar.
- personalen skall ha ökad uppsikt över platser på förskolan där det framkommit att kränkningar skulle kunna ske, såsom mysrum och korridor.

Åtgärdande arbete

- förskolan har handlingsplikt
- direkt då personalen på något sätt får veta att ett barn känner sig utsatt för kränkande behandling är förskolan personal skyldig att agera
- personalen för samtal på grupp och individnivå
- personalen följer handlingsplaner, se bilagor

4.0 Definitioner/ begrepp

Diskriminering

Innebär att ett barn missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den personen som utför diskrimineringen.

Trakasserier

Är kränkande behandling som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är handlingar som kränker barns värdighet. Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningarna kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningarna kan vara synliga och handfasta likväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis tilltal, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiskt våld. Det kan handla om att frysa ut eller hota. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

En viktig utgångspunkt är den individuella upplevelsen och att den som uppger att hon eller han blivit kränkt alltid måste tas på allvar.

Exempel på företeelser som kan gränsa till kränkande behandling/trakasserier.

Tillrättavisning

En befogad tillrättavisning som har till syfte att upprätthålla ordning och god miljö för barn och elever räknas inte som en kränkande behandling.

Konflikter

Konflikter mellan barn är inte alltid mobbing/kränkande behandling. Konflikten känns igen av att de inblandade eleverna är relativt jämbördiga.

5.0 Kartläggning av verksamheten och formulering av mål utifrån vad som framkommer.

Kränkningar, trakasserier och diskriminering kan uppstå varsohelst på avdelningarna men framför allt vid platser/ställen där personalen inte alltid kan ha full uppsyn. Det kan ske när personal inte är närvarande men även när personal är närvarande. Kränkningar barn- barn kan vara i form av elaka kommentarer i eller utanför lek, utfrysning, otäcka blickar, kroppsspråk. Kränkningar vuxen-barn kan vara att alla barn inte får samma möjligheter, elaka kommentarer, nedvärderande blickar, prat över huvudet på barnen och kroppsspråket.

På Kaprifolen finns några **få** ställen där personalen inte kan ha full uppsyn över barnen. T.ex. toaletterna, hallen, smårummen, stora gemensamma rummet, målarrummet samt några ställen på gården.

På Kaprifolen finns inga incidentrapporter kring kränkande behandling.

Barnen uppger att de *inte* känner sig otrygga på Kaprifolen.

När vi för upprepade planerade samtal, samt intervjuer tillsammans med barnen framkommer det vart någonstans det *skulle kunna* förekomma. Vi får exempelvis svaren att på utevistelsen skulle det kunna ske om pedagogerna är långt borta, eller om barnen befinner sig bakom något t.ex. rutschkanan och i hörnet vid matsalen.

Även i dockvrån, stora rummet, toaletterna och byggrummet ser barnen att viss risk kan finnas.

Genom enkäter har föräldrar fått tänka och tycka till om kränkningar, diskriminering och trakasserier. En röd tråd i föräldrarnas åsikter kring kränkande behandling är att de **inte** har upplevt att deras barn blivit kränkt eller diskriminerat på förskolan.

Vid frågan om i vilka situationer det **skulle** kunna uppstå kränkningar eller diskriminering på förskolan finns:

- På platser utan uppsikt av personal t.ex. toaletter, rum där barn leker själva, ute på gården (äldre skolbarn)
- Om personalen favoriserar vissa barn t.ex. hälsar glatt på vissa barn men inte andra
- Vikarier utan rätt utbildning och kunskap om värdegrunden
- I tillrättavisning av barn som oftare blir (behöver bli) tillrättavisade)
- Mellan barn på rast eller fri aktivitet ute när vuxna haft mindre uppsikt (gäller mest skolan)
- På gården där fler barn i olika åldrar vistas
- Kanske på undanskymda platser
- Mellan barn när de leker
- I stressade situationer, underbemanning

Föräldrarna uppger att de upplever en mycket positiv, trygg och uppmuntrande miljö så väl bland barn som personal och dem emellan.

Ställen där kränkningar *skulle kunna* ske enligt föräldrarna är där det tillfälligtvis inte finns uppsikt.

Föräldrarna anser att de har svårt att se att det kan ske kränkningar, upplevelsen av personalen är att dem har en stabil och rättvis värdegrund. Föräldrarna påpekar att det är viktigt att pedagogerna måste ta ansvar och ta tag i även små saker för att motverka kränkningar o.s.v.

Förskolan fortsätter att genomföra barnintervjuer och värderingsövningar tillsammans med barnen. Personalen ansvarar.

Förskolan skall ha extra tillsyn där barn och föräldrar kan uppleva som otrygga platser på förskolan. Rektor/personal är ansvariga.

Vid behov skall personalen planera och använda ett temainriktat arbetssätt som främjar ett tillåtande klimat enligt de grundläggande värderingarna. Personalen ansvarar.

Utbildning av personalen vad gäller kränkande behandling behövs, för att hålla oss ständigt uppdaterade och "levande" i tanken. Rektor ansvarar.

Ett viktigt diskussionsämne att ta upp då och då på APT. Rektor ansvarar.

6.0 Åtgärder

- ta tid till att reda upp saker när det händer omedelbart, all personal är ansvarig för genomförandet
- informera de berörda föräldrarna, personal ansvarig att samtal sker
- personalen ansvarar att läsa och följa handlingsplanen utifrån situation, alla personal är ansvarig för genomförandet

Vid incidenter följer vi skriva handlingsplaner.

6,1 Åtgärder

Verksamheten gör en uppföljning av det främjande/förebyggande arbetet i april 2016.

7.0 Uppföljning

Resultatet skall mätas med nya barnintervjuer och diskussion med personalgruppen och föräldrar, skall ske i april 2016.

7,1 Uppföljning

Uppföljning av det främjande/förebyggande arbetet och en analys omkring resultatet skall ske i uppföljningen.

8.0 Revidering

Börja om från punkt 5 årligen.

Bilaga 1

Handlingsplan när Barn utsätter Barn

1. Personal som får kännedom om konflikt/hotfull situation/kränkning skall ingripa och informerar förskolechefen som startar en utredning. Berörda arbetskollegor informeras om händelsen.
2. Berörd personal utreder konflikter/kränkningar tillsammans med berörda barn. Utredningsarbete och vidtagna åtgärder skall dokumenteras på avsedd blankett. Vårdnadshavare skall informeras skyndsamt.
3. Handlingsplaner skall vid behov upprättas för berörda barn.

Bilaga 2

Handlingsplan när personal utsätter Barn

1. Barn/vårdnadshavare som får kännedom om att ett barn utsätts för kränkningar ska kontakta förskolechef eller annan personal (som kontaktar förskolechefen).
2. Personal som får kännedom om att en vuxen kränker barn skall ingripa och förskolechefen ska informeras om händelsen.
3. Förskolechefen startar en utredning för att få barnets beskrivning av vad som hänt. Utredningen genomförs av någon som är känd av barnet.
4. Förskolechefen kontakter den vuxne för att få dennes beskrivning av vad som hänt.
5. Förskolechefen kontaktar skyndsamt vårdnadshavare och beskriver vad som framkommit samt kallar vid behov vårdnadshavare till möte på förskolan samt ansvarar för fortsatt arbete.
6. Utredning och vidtagna åtgärder dokumenteras på avsedd blankett, bilaga 4.

Bilaga 3

Handlingsplan vid våld- eller allvarlig hotsituation

1. Om möjligt var flera vuxna! Uppträd lugnt!
2. Vid våld/hot kontaktas vårdnadshavare skyndsamt och kallas till förskolan.
3. Den som utsatts för våld eller hot tas om hand av personal.
4. Förskolechefen kallar skyndsamt berörda parter till samtal efter händelsen. Händelsen dokumenteras på avsedd blankett.
5. Berörda skall ges stöd och möjlighet att bearbeta händelsen.

Bilaga 4

Incidentrapport

Vad har inträffat och när?

.....
.....

Vem såg händelsen/fick informationen?

.....
.....

Vilka ska veta om händelsen?

.....
.....

Vilka åtgärder gör förskolan?

.....
.....

Ansvarig på förskolan, övriga ansvariga, ex vårdnadshavare?

.....
.....

Uppföljning – när och hur? (inom två veckor från händelsen)

.....
.....

Dokumentet ifyllt av:.....

Datum:.....